

TERCER CONTROL DE LABORATORI

Programació Lineal i Entera, curs 2012-13 20n curs Grau en Estadística UB-UPC

NOM ALUMNE:

	Temps			
	estimat	Punts	Correcció	Material
Apartat a)	20min	3.0 pt		T . 1 1
Apartat b)	50min	4.0 pt		Tot el material usat a laboratori.
Apartat c)	20min	3.0 pt		laboratori.
Total	90min	10 pt		10 10

EXERCICI 1.

Considereu el problema de planificació dels torns de la flota de la companyia *Air-Express* estudiat a classe:

$$(\text{PE}) \begin{cases} \min_{x} & z = \sum_{i \in \mathcal{S}} c_{i}x_{i} \\ s. a.: & \sum_{i:j \notin \mathcal{H}_{i}} x_{i} \geq b_{j} \quad j \in \mathcal{D} \\ x_{i} \geq 0, \ x_{i} \in \mathbb{Z} \quad i \in \mathcal{S} \end{cases} \qquad \begin{aligned} & \text{Amb}: \\ & \mathcal{S}: \text{ conjunt de torns.} \\ & \mathcal{D}: \text{ conjunt de dies.} \\ & c_{i}: \text{ salari mensual treballadors torn } i, i \in \mathcal{S}. \\ & \mathcal{H}_{i} \subset \mathcal{D}: \text{ dies de descans torn } i, i \in \mathcal{S}. \\ & b_{j}: \text{ demanda de treballadors dia } j, j \in \mathcal{D}. \end{aligned}$$

 x_i : nombre de treballadors a contractar torn $i, i \in S$.

A banda del cost per treballador contractat a cada torn, si es decideix posar en marxa un torn (és a dir, si es contracta algun treballador per aquest torn) existeixen uns costos fixos mensuals, associats a la contractació i gestió laboral dels torns, que s'indiquen a la següent taula:

Torn→	1 0	2	3	4	5	6	7
Cost fix (€) →	1000	950	950	950	950	1000	1000

a) (3.pt) Desenvolupeu la formulació matemàtica completament parametritzada del problema (PE) amb costos fixos (li direm (PE)_a), definint clarament els nous elements introduits en el model.

Volem ara trobar el resultat del model plantejat a l'apartat a) amb **OPTMODEL** a partir del fitxer **Airexpress.sas** estudiat a classe:

- b) (4.pt) Afegiu les modificacions necessàries al codi del fitxer Airexpress.sas per tal de resoldre el problema (PE)_a: paràmetres, variables, funció objectiu, contriccions (no es necessari que modifique els conjunts de dades Airexp.Days i Airexp.Shift). (3.pt) Si no ho heu fet ja, torneu a resoldre ara el problema (PE)_a amb el codi OPTMODEL de l'apartat b) però modificant els conjunts de dades Airexp.Days i Airexp.Shift, és a dir:
  - Afegiu a Airexp.Days i Airexp.Shift les dades necessàries per resoldre el problema (PE)_a i llegiu-los desde OPTMODEL.
  - ii. Un cop resolt el problema, escriviu als conjunts de dades una nova columna que indiqui quins projectes es sel·leccionen.

TERCER CONTROL DE LABORATORI

Programació Lineal i Entera, curs 2012-13 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

SOLUCIÓ EXERCICI 1.

Fitxers: Airexpress(2).sas

Model matemàtic:

Paràmetres:	in the	
Conjunt de dies	$\mathcal{D}$	<pre>set <str> DAYS;</str></pre>
Conjunt de torns	S	<pre>set <num> SHIFTS;</num></pre>
Per a cada torn $i \in \mathcal{D}$:		
• Dies de descans	$\mathcal{H}_i \subset \mathcal{D}$	<pre>string holy{SHIFTS, 12};</pre>
Salari treballador (€)	c_i	<pre>number lab_costs{SHIFTS};</pre>
• Costos fixos torn (€):	k_i	<pre>number fix_costs{SHIFTS};</pre>
• Fita superior x_i :	$M_i = \max_{j \in \mathcal{D} \setminus \mathcal{H}_i} b_j$	<pre>number M{i in SHIFTS} = max{ j in DAYS : and{k in 12} j NE holy[i,k] } workforce[j];</pre>
Demanda treballadors dia $j \in \mathcal{D}$	d_j , $j \in \mathcal{D}$	<pre>number workforce{DAYS};</pre>

Variables					
Nre. de treballadors a contractar torn <i>i</i>	$x_i \geq 0, i \in \mathcal{S}$	<pre>var Workers{SHIFTS} >=0 integer;</pre>			
Contractació torn <i>i</i> (1 es contracta, 0 no es contracta)	$y_i \in \{0,1\}, i \in \mathcal{S}$	<pre>var Select{SHIFTS} binary;</pre>			

Model de progra	mació lineal	
Cost total nòmina més fix:	$\min_{x,y} z = \sum_{i \in \mathcal{S}} (c_i x_i + k_i y_i)$	<pre>minimize tot_cost= sum{ i in SHIFTS} (lab_costs[i]*Workers[i] + fix_costs[i]*Select[i]);</pre>
let he dillete die	s.a: $\sum_{n} a_n > b_n \text{ i. c. } T$	<pre>con Workforce_con{j in DAYS}: sum{ i in SHIFTS :</pre>
Demanda diaria:	$\sum_{i:j\notin\mathcal{H}_i} x_i \ge b_j j\in\mathcal{D}$	<pre>and{k in 12} j NE holy[i,k] } Workers[i] >= workforce[j];</pre>
Acoblament $x_i - y_i$:	$x_i \le M_i y_i i \in \mathcal{D}$	<pre>con Coupling_con{i in SHIFTS}: Workers[i] <= M[i] *Select[i];</pre>
	$x_i \ge 0, y_i \in \{0,1\} i \in \mathcal{D}$	

Codi SAS/OR:

```
Fitxer Airexpress (2) . sas
LIBNAME Airexp ".";
data Airexp.Days;
input
        day $ workforce ;
datalines;
                18
```

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA TERCER CONTROL DE LABORATORI

Programació Lineal i Entera, curs 2012-13 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

```
Mon
               27
               22
        Tue
        Wed
               26
        Thu
               25
        Fri
               21
data Airexp.Shifts;
datalines:
               1
                        680
                                  1000
                                           Sun
                                                   Mon
               2
                        705
                                  950
                                                   Tue
                                           Mon
                       705
                                  950
                                          Tue
                                                  Wed
                       705
                                  950
              4
                                          Wed
                                                  Thu
                       705
                                 950
                                          Thu
                                                  Fri
              6
                       680
                                 1000
                                          Fri
                                                  Sat
                       655
                                 1000
                                          Sat
proc optmodel;
/* Parameters of the model */
                             /* Set of days */
set <str> DAYS;
                             /* Set of shifts */
set <num> SHIFTS;
string holy{SHIFTS, 1..2};
                             /* Pair of non-working days per shift */
number lab_costs{SHIFTS};  /* Individual monthly labour costs (€) */
number fix_costs{SHIFTS};  /* Monthly fix shit management costs (€) */
number workforce{DAYS};
                           /* Daily workforce requirement */
number M{i in SHIFTS}
                             /* Coupling x-y contraint constant s.t. x_i <= M_i */</pre>
      = max{j in DAYS : and{k in 1..2} j NE holy[i,k]}workforce[j];
/* Parameters reading */
/* DAYS */
read data Airexp.Days into DAYS=[day] workforce;
/* SHIFTS */
read data Airexp. Shifts
      into
             SHIFTS=[shift]
             lab_costs fix_costs {i in 1..2} <holy[shift,i]=col("holy"||i)>
/* Decision variables */
var Workers{SHIFTS} >=0 integer; /* Number of workers per shift */
                                  /* Selection of shift i */
var Select{SHIFTS} binary;
/* Objective function: to minimize labour and fix costs */
minimize tot cost= sum{ i in SHIFTS} (lab costs[i]*Workers[i] +
fix_costs[i]*Select[i]);
/* Subject to daily workforce requirements. */
con Workforce_con{j in DAYS}:
      sum{ i in SHIFTS : and{k in 1..2} j NE holy[i,k]} Workers[i] >= workforce[j];
/* x-y coupling constraints */
con Coupling con{i in SHIFTS}:
      Workers[i] <= M[i] *Select[i];</pre>
/* Extended model */
expand;
/* Optimize and output */
solve;
/* Display */
number cost_lab = sum{ i in SHIFTS} lab_costs[i]*Workers[i].sol;
number cost_fix = sum{ i in SHIFTS} fix_costs[i]*Select[i].sol;
print tot_cost cost_lab cost_fix;
```

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA TERCER CONTROL DE LABORATORI

Programació Lineal i Entera, curs 2012-13 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

```
print _var _.name _var _.lb _var _.sol _var _.ub;
print _con _.name _con _.lb _con _.body _con _.ub;
/* Solution writing to data sets */
 create data Airexp.Sol
       from [ shift ] = SHIFTS
       workers = Workers select=Select;
create data Airexp.workforce
       from [ day ] = DAYS
       workers = Workforce_con.body; run;
/* Merging the optimal solution with the parameters datasets */
/* Writing optimal shifts's related information to data sets. */
proc sort data=Airexp.Shifts; by shift; run;
proc sort data=Airexp.Sol; by shift; run;
data Airexp.Shifts; merge Airexp.Shifts Airexp.Sol; by shift; run;
proc datasets library=Airexp; delete Sol; run;
/* Writing optimal worker's related information to data sets. */
proc sort data=Airexp.Days; by day; run;
proc sort data=Airexp.Workforce; by day; run;
data Airexp.Days; merge Airexp.Days Airexp.Workforce; by day; run;
proc datasets library=Airexp; delete Workforce; run;
```

Solució optimal mostrada a la finestra SAS Output:

tot_cost	cost_lab	cost_fix
26415	22565	3850

Workers[1]	0		
	0	-0	1.7977E308
Workers[2]	0	6	1.7977E308
Workers[3]	0	5	1.7977E308
Workers[4]	0	0	1.7977E308
Workers[5]	0	8	1.7977E308
Workers[6]	0	0	1.7977E308
Workers[7]	0	14	1.7977E308
Select[1]	0	-0	1
Select[2]	0	1	1
Select[3]	0	1	1
Select[4]	0	0	1
Select[5]	0	1	1
Select[6]	0	0	1
Select[7]	0	1	1
	Workers[3] Workers[4] Workers[5] Workers[6] Workers[7] Select[1] Select[2] Select[3] Select[4] Select[5] Select[6]	Workers[3] 0 Workers[4] 0 Workers[5] 0 Workers[6] 0 Workers[7] 0 Select[1] 0 Select[2] 0 Select[3] 0 Select[4] 0 Select[5] 0 Select[6] 0	Workers[3] 0 5 Workers[4] 0 0 Workers[5] 0 8 Workers[6] 0 0 Workers[7] 0 14 Select[1] 0 -0 Select[2] 0 1 Select[3] 0 1 Select[4] 0 0 Select[5] 0 1 Select[6] 0 0

[1]	CON . NAME	CON LB	CON BODY	CON .UB
1	Workforce_con[Sun]	18	19	1.7977E308
2	Workforce_con[Mon]	27	27	1.7977E308
3	Workforce_con[Tue]	22	22	1.7977E308
4	Workforce_con[Wed]	26	28	1.7977E308
5	Workforce_con[Thu]	25	25	1.7977E308
6	Workforce_con[Fri]	21	25	1.7977E308
7	Workforce_con[Sat]	19	19	1.7977E308
8	Coupling_con[1]	-1.7977E308	0	0
9	Coupling_con[2]	-1.7977E308	-20	0
10	Coupling_con[3]	-1.7977E308	-22	0
11	Coupling_con[4]	-1.7977E308	0	0
12	Coupling_con[5]	-1.7977E308	-19	0
13	Coupling_con[6]	-1.7977E308	0	0
14	Coupling_con[7]	-1.7977E308	-13	0

TERCER CONTROL DE LABORATORI Programació Lineal i Entera, curs 2012-13 2on curs Grau en Estadística UB-UPC

Solució optima al conjunt de dades:

day	workforce	workers		
Fri	21	25		
Mon	27	27		
Sat	19	19		
Sun	18	19		
Thu	25	25		
Tue	22	22		
Wed	26	28		

shift	lab_costs	fix_costs	holy1	holy2	workers	select
1	680	1000	Sun	Mon	0	0
2	705	950	Mon	Tue	6	1
3	705	950	Tue	Wed	5	1
4	705	950	Wed	Thu	0	0
5	705	950	Thu	Fri	8	1
6	680	1000	Fri	Sat	0	0
7	655	1000	Sat	Sun	14	1